

Vojtěch KESSLER – Josef ŠRÁMEK, **Tváře války. Velká válka 1914–1918 očima českých účastníků**, Historický ústav, Praha 2020, 568s.

Publikace *Tváře války* předkládá edici vybraných vzpomínek na dobu první světové války. Jejím základem je Databáze dějin všedního dne Historického ústavu Akademie věd České republiky, přičemž téma první světové války vykrytalizovalo jako výsledek prvotních rešerší uskutečněných v rámci této databáze. Editoři se snažili výběrem postihnout texty různé jazykové a literární úrovně, autory různých sociálních či věkových skupin a v neposlední řadě také obsáhnout co možná maximální množství prostředí a situací, s nimiž se mohli čeští účastníci první světové války setkat. Edice tedy obsahuje válečné vzpomínky devíti autorů, kteří pocházeli z různorodého prostředí, sociálně, profesně i geograficky, jejich společným jmenovatelem však je to, že se snažili žít své životy v čase první světové války. Jejich výpovědi tak mají potenciál ukázat ony různé tváře Velké války, jakkoliv jistě ne všechny.

Ego-dokumenty a obecně vzpomínkové prameny představují cenný a oblíbený historický pramen. Jejich obrovskou předností je skutečnost, že při jejich vhodném čtení a porozumění lze rozklíčovat a postihnout mnohem více, než jen „historická fakta“. Tím jsou míněny rozsáhlé galerie obrazů vnímání daných událostí, druhých i sebe sama v daném čase a prostoru, obecně vzato komplexního žitého světa. V těchto obrazech se zrcadlí nejen autorovy znalosti a životní zkušenosti, ale i hodnotové žebříčky a psychologické reakce na dané situace. Také pomáhají zdůvodnit nebo vysvětlit smysl individuálních lidských jednání. A v neposlední řadě paměti a vzpomínky v konečném důsledku tvoří drobné přítoky, jež nakonec spoluvytvářejí hlavní proud „velkých“ dějin. Mnohost válečných prožitků a z nich vycházejících vzpomínek, ale i mnohost možností jejich čtení odráží jak výběr editovaných textů, tak samotný název knihy *Tváře války*.